

TESLA BRATISLAVA

N Á R O D N Ý P O D N I K

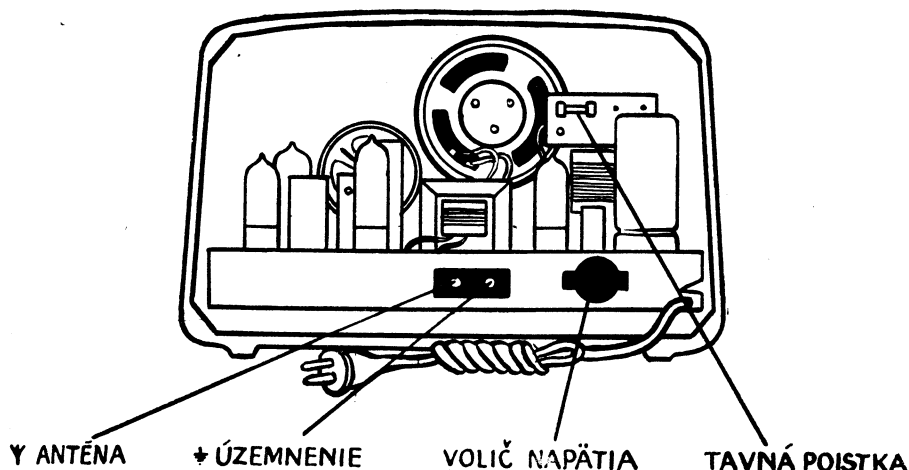

TESLA 426 A

Návod na obsluhu prijímača Tesla – 426 A

Pozor! Pri otvorenej zadnej stene prijímača nepripojujte nikdy vidlicu sieťovej šnúry do zásuvky. Vtedy sú všetky jeho súčiastky pod plným napätím siete a mohli by ste prísť k úrazu.

Prijímač Tesla 426 A je 3+1 elektrónkový superheterodyn s tromi vlnovými rozsahmi k pripojeniu len na striedavú sieť o napätí 110, 125 a 220 V. Má 2+4 ladené okruhy, tlačidlá k prepínaniu vlnových rozsahov a kvalitný reproduktor.

Vybalenie prijímača

Pri vybalovaní prijímača vyťahujte opatrne lepenkové vložky, ktorými je prijímač v krabici utesnený, vyberte ho a odstráňte papierový obal. Je dobré krabicu s vložkami uschovať pre neskoršiu potrebu. Poskytne najlepšiu ochranu prijímača pri novom prenášaní (napr. sťahovanie a pod.) pred možným poškodením.

Pripojenie k sieti

Prijímač možno napájať len zo striedavej siete kmitočtu 40–60 c/s o napätí 110, 125 a 220 V. Skôr než zasuniete vidlicu prívodnej šnúry do zásuvky, presvedčte sa, či napätie Vašej domo-

vej prípojky súhlasí s napätím, na ktoré je prijímač prepnutý. Napätie domovej prípojky je vyznačené na elektromeri, napätie prijímača je viditeľné kruhovým otvorom v zadnej stene (vpravo dolu). Keď údaje nesúhlasia, treba prijímač prepnúť. Odskrutkujte horné skrutky zadnej steny a skloňte ju, aby bol do prijímača voľný prístup. Zadná stena je v jednom celku so spodnou doskou, taktiež prichytenou dvomi skrutkami. Týmto nehýbajte, sú zaplombované a stratili by ste na prijímač záruku. Prepnutie prevediete vytiahnutím kruhového kotúčika voliča napätia, (viď obrázok zo zadu), ktorý potočíte tak, aby číslo žiadaného napätia bolo hore a zasuniete ho späť.

Pripojenie antény a uzemnenia

Keď chcete prijímač naplno využiť, pripojte ho na dobrú vonkajšiu anténu. Bežne vyhovie anténa dlhá 10–15 m (i so zvodom). V oblastiach so silnými poruchami odporúčame použiť tieneny zvod a do sieťového prívodu zapojiť účinný sieťový filter (odrušovač). Anténu zaveste čo najvyššie vo voľnom priestore, pokiaľ možno ďaleko od rušivých zdrojov (elektromotorov, silnoprádových vedení) i od kovových žlabov, odkvapov a striech. Pri dobrých podmienkach stačí na počúvanie silných vysieláčov náhradná anténa.

Stavba vonkajšej antény musí byť prevedená tak, aby odpovedala predpisom ČSN 3422 14 a bola tak chránená pred účinkami atmosferickej elektriny.

Anténa sa chráni iskrišťom, alebo uzemnením antény, ak je táto mimo prevádzky.

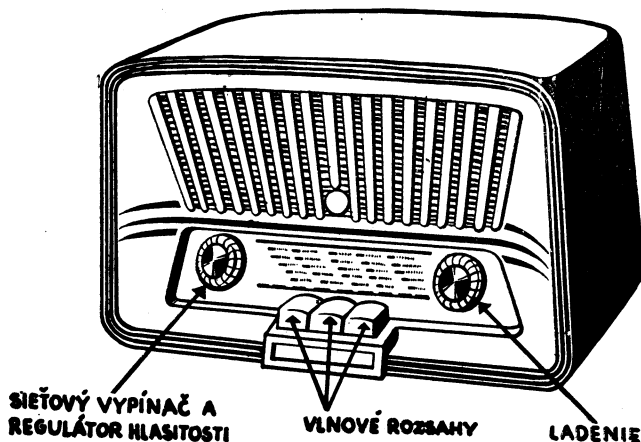
Odporúča sa použiť páčkového anténneho prepínača s vstaveným hrebienkovým iskrišťom. Prepínač musí byť umiestnený pred vstupom zvodu do budovy. Uzemňovací vodič musí byť vedený po vonkajšej strane budovy priamo do zeme. Anténny prepínač ani uzemňovací vodič nesmie ležať na horľavej konštrukcii (drevo, heraklit a pod.) Anténny prívod vonkajšej antény zasunúť do zdierky označenej na zadnej stene „ $\wedge$ “. Prijímač si vždy uzemníte. Budete mať príjem čistý a bez porúch. Uzemnenie **prevedte** silným drôtom na uzemňovaciu dosku, alebo potrubie vodovodu. Plynové potrubie neodporúčame. Prívod od uzemnenia k prijímaču nemá byť zbytočne dlhý. Pripojí sa na zdierku označenú na zadnej stene značkou „ $\equiv$ “.

Niektorého uzemňovacieho vedenia možno tiež použiť ako antény. V tom prípade ho zapojíte do zdieľky pre anténu. Jeho účinnosť si ale vyskúšajte, lebo môže spôsobiť aj zhoršenie príjmu.

Obsluha prijímača

Ľavý gombík ovláda sieťový vypínač a regulátor hlasitosti. Ak je prijímač správne pripojený podľa predchádzajúcich pokynov, zapnete ho otočením tohto gombíka do prava, až počujete klapnúť vypínač. Ďalším otáčaním v tomto smere sa zvyšuje hlasitosť reprodukcie. Po zapnutí počkajte asi 30 sek. až sa nahrejú elektrónky prijímača. Vypnutie prevediete otáčaním do ľava, až opäť počujete klapnúť vypínač.

Pravým gombíkom sa ladia vysielacie. Jeho otáčaním nastavíte stupnicový ukazovateľ tak, aby sa kryl s políčkom žiadaného vysielacza, alebo udal približne jeho vlnovú dĺžku. Jemným otáčaním v oboch smeroch potom opravíte naladenie tak, aby prednes bol čo najlepší i keď ukazovateľ nekryje presne značku na stupnici. Jemne ladiť je treba najmä na krátkych vlnách. Tu je ladenie veľmi ostré a pri rýchlejšom otáčaní prejdete vysieláč bez toho, že by ste ho počuli.

Prepínanie na jednotlivé vlnové rozsahy prevádza sa tromi tlačidlami. Stlačením tlačidla zapne sa žiadaný rozsah; pritom sa niektoré iné, predtým stlačené tlačidlo, samo vráti do vypnutej polohy.

Ľavým krajným tlačidlom DV, zapína sa rozsah dlhých vln, prostredným, rozsah stredných vln, pravým krajným, rozsah krátkych vln. Prijímač bez stlačenia niektorého tlačidla nehrá!

Rozsahy jednotlivých pásiem sú tieto:

dlhé vlny	0,15 — 0,30 Mc/s (cca 1000 — 2.000 m)
stredné vlny	0,52 — 1,61 Mc/s (cca 187 — 580 m)
krátke vlny	6,00 — 17 Mc/s (cca 17,6 — 50 m)

Elektrónky

Prijímač je osadený elektrónkami ECH 81, EBF 89, ECL 82 a EZ 80, ktoré sú vsadené do príslušných objímok, podľa obrázku na zadnej stene prijímača. Pri vypadnutí elektrónky z objímky, alebo ich zámene prijímač nehrá.

Keby ste niektorú z nich nahradzovali novou, postupujte takto: Starú elektrónku vytiahnite zvislým ťahom hore. Nikdy ju nevytlamujte, ani neotáčajte; poškodili by ste jej objímku v základnej doske, alebo odlomili jej kolíky. Novú elektrónku natočte jej deviatimi kolíkmi na päťici proti dierkam v objímke a miernym tlakom ju zasunite.

Žiarovky

Osvetľovacie žiarovky stupnice sú 6,3 V — 0,3 A. Ak sa Vám niektorá prepáli, vymeníte si ju ľahko sami; avšak za žiarovku rovnakého typu. K výmene stiahnite jej objímku z držiaku, vadnú vyskrutkujte a novú naskrutkujte. Pri výmene vytiahnite sieťovú šnúru zo zásuvky siete, nakoľko aj tieto žiarovky sú pod plným napätím.

Sieťová poistka

V držiaku na sieťovom transformátore je sieťová poistka 0,3/250 — ČSN 35 4731. Ak sa Vám táto z akejkoľvek príčiny prepáli, vy-

meňte ju za rovnakú. V prípade, že sa vymenená poistka spáli opäť, ide o závalu v prijímači, ktorú dajte odstrániť v odbornej opravovni.

Dôležitá pripomienka

Činnosť prístroja závisí aj od toho, ako zasuniete vidlicu prírodnej šnúry do sieťovej zásuvky. Niekedy býva príjem rušený hučaním, alebo poruchami, obrátením vidlice sa pomery môžu zlepšiť. Odporúčame označiť najpriaznivejšiu polohu na sieťovej zásuvke i na vidlici prírodnej šnúry.

Keď dbáte pri zapojení a obsluhu presne tohoto návodu, dosiahnete uspokojivých výsledkov.

Pred odoslaním zo závodu bol prijímač starostlivo nastavený a preskúšaný. Keby však proti očakávaniu nepracoval celkom bezchybne, riadte sa týmito pokynmi:

1. Keď stupnicová žiarovka nesvieti a prijímač nehrá, môže mať niektorú z týchto závad:

- a) V zásuvke nie je prúd, alebo vidlica má zlý dotyk. Vyskúšajte stolnou lampou.
- b) Niektorá z elektróniek je vypadnutá z objímky, alebo je na nesprávnom mieste. Presvedčte sa podľa obrázku na zadnej stene.
- c) Prijímač je prepnutý na nesprávne sieťové napätie.

2. Prijímač nehrá a stupnicové žiarovky normálne svietia:

V tomto prípade ide o vadu prijímača, ktorú sami nemôžete odstrániť. Obráťte sa preto na rádioopravovňu. Na prijímač platí 6-mesačná záruka odo dňa predaja a hociktorá opravovňa komunálnych služieb Vám ho zdarma opraví, keď podmienky uvedené na záručnom liste sú splnené.

V blízkosti silných vysielačov je niekedy príjem rušený pískaním. Odpomôcť je možné skrátením antény, alebo najlepšie odlaďovačom, zapojeným medzi anténu a prijímač, ktorý naladíte na vlnu rušiaceho vysielača.